

ARCHEOLOGIENOTA

BRUSSELSESTEENWEG TE MECHELEN

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 2337

Rapport opgemaakt door:

Kontichsesteenweg 38

2630 Aartselaar

Projectcode:

Intern: 39546

Extern: K-22-034

AOE: 2024J333

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Er wordt voor de aanleg van een gescheiden riolering en heraanleg van de wegnis ter hoogte van Brusselsesteenweg te Mechelen (provincie Antwerpen) een bodemingreep beoogd van ca. 18.499,34 m². Deze ingreep overschrijdt de wettelijk bepaalde grenswaarden van 1000 m² voor een zone in woongebied waardoor het Onroerend Erfgoeddecreet (art. 5.4.) de opmaak van een archeologienota verplicht ter evaluatie en waardering van het archeologisch potentieel van het betrokken bodemarchief.

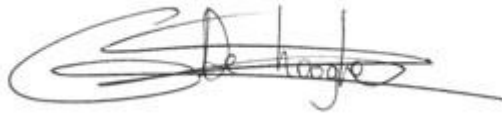
Uit landschappelijk onderzoek blijkt dat het projectgebied gelegen is in de zandstreek. De bodems ter hoogte van het projectgebied zijn veelal bodems van antropogene oorsprong of met sterke antropogene invloed. Door de aanleg van de eerdere wegnis en bestaande riolering en nutsvoorzieningen zijn reeds verstoringen toegebracht. Over de huidige diepte en diameter van de bestaande riolering is onduidelijkheid, vermoedelijk bevinden deze zich op 2 m-Mv. Ze bevinden zich echter geconcentreerd langs de westelijke zijde onder de weg. De aanleg van de gescheiden riolering en de vernieuwde wegnis brengen een bredere en diepere verstoring met zich mee dan de huidige situatie. De nieuwe leidingen komen niet in hetzelfde gabarit van de bestaande riolering te liggen en veroorzaken dus een bijkomende verstoring. De riolering wordt aangelegd tussen 1,38 m-Mv en 3,66 m-Mv zeer lokaal een uitschieter tot 5,63 m-Mv. De aanleg sleuf voor de riolering is op het breedste punt 5,10 m, dit is ook eerder lokaal. De aanleg sleuven beperken zich voor de rest van het tracé tussen 2,85 m en 4,45 m. Dit is echter niet buiten de huidige wegnis. Ook de heraanleg van de bufferzones zorgt voor extra verstoring. Zowel bufferzone 1 als 2 staan reeds op het gewestplan als bufferzone, maar de (her)aanleg van de bufferzones brengt bijkomende grondroerende activiteiten mee. Deze zijn echter zeer beperkt gezien de beperkte diepte tussen 1,12 m en 1,67 m met lokaal een verstoring tot 1,96 m-Mv voor de aansluiting op de RWA-leiding. Na de werken zal de wegnis hersteld worden, doch niet naar de oorspronkelijke staat. Er worden parkeervakken, groenzones en lokaal kleine infiltratiebekkens aangelegd. Voor de rijweg en wandel- en fietspaden worden asfaltverharding en betonstraatstenen gebruikt. De verstoring die hiervoor voorzien wordt is tussen 0,30 m-Mv en 0,50 m-Mv. Voor de groenzones is dit 0,30 m-Mv. De verstoring van de nieuwe plannen gaat niet breder of dieper dan de huidige verstoringen door de aanleg van wegnis. Door de reeds bestaande verstoringen en de beperkte breedte van de aanleg sleuf voor de aanleg van de riolering is de kans op archeologische kenniswinst zeer beperkt. Indien toch archeologische sporen zouden opduiken, missen deze het ruimtelijk en contextueel inzicht om de sporen te linken aan een groter geheel of een historisch kader.

Cartografisch onderzoek wees uit dat het tracé al sinds de 18e eeuw in gebruik is als wegnis. De bewoning in de omgeving bleef tot het begin van de 20e eeuw ook relatief schaars. We zien duidelijk een concentratie van sporen in het centrum van Mechelen, ten noordoosten van het projectgebied (Figuur 19). Op het tracé zijn geen meldingen in de CAI of komen geen beschermde erfgoedwaarden voor. In de nabije omgeving van het tracé lag de Rakelingenmolen, een 18e eeuwse molen die verdwenen is bij de aanleg van de spoorweg Mechelen-Dendermonde. Er worden ter hoogte van de werken dan ook geen sporen meer verwacht van de molen. De beperkte meldingen in combinatie met de huidige verstoring van het onderzoeksgebied leiden ertoe dat het archeologisch potentieel eerder laag wordt ingeschat voor deze zone.

Gezien de ligging in de stationsomgeving is er een hoge kans op het aantreffen van onontpofte CTE. Mechelen en Muizen, en dan vooral de spoorweginfrastructuur, zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog stevig gevisieerd geweest tijdens luchtbombardementen. Boven Mechelen werden honderden projectielen gedropt, sommigen tot 500 kilo zwaar dewelke tot 7 m diep in de bodem konden dringen. Er dient rekening gehouden te worden met een kans op het aantreffen van niet gedetoneerde projectielen in de bodem.

Uit bovenstaande opsomming kan geconcludeerd worden dat het projectgebied in een zone gelegen is waarvoor het archeologisch potentieel eerder laag wordt ingeschat en dat de huidige bureaustudie afdoende is. Bovendien wordt de eigenlijke kans op het aantreffen van archeologische resten ter hoogte van het tracé verkleind door de bestaande verstoring. Mochten toch sporen aangetroffen worden, dan zouden deze ruimtelijke context en interpretatie missen door de beperkte breedte van de aanlegseuven. Bijgevolg worden er voor dit projectgebied **geen maatregelen** geadviseerd.

2 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		6/12/2024
Glenn De hooghe	Business Unit Manager		6/12/2024
Melissa Lamberts	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		6/12/2024